

Obsah

1. Úvod
2. Služby a činnost specializovaných oddělení
 - 2.1 Naučné oddělení
 - 2.2 Centrální registrace
 - 2.3 Oddělení beletrie
 - 2.4 Dětské oddělení
3. Tabulky, dodatky
 - 3.1 Knihovna Karla Hynka Máchy v Litoměřicích
 - 3.1.1 Přehled fondu
 - 3.1.2 Přehled počtu čtenářů
 - 3.1.3 Přehled počtu návštěvníků knihovny
 - 3.1.4 Výpůjční činnost
 - 3.2. Místní knihovny
 - 3.2.1 Přehled počtu čtenářů
 - 3.2.2 Přehled počtu návštěvníků
 - 3.2.3 Výpůjční činnost
4. Akce pro veřejnost (výběr)
 - 4.1 Pro děti
 - 4.2 Pro mládež
 - 4.3 Pro dospělé
 - 4.4 Výstavy
 - 4.5 Kluby seniorů
5. Spolupráce s ostatními organizacemi
 - 5.1 Místní organizace
 - 5.2 Knihovny
 - 5.3 Nadace, společné projekty
 - 5.4 Vzdělávání pracovníků
 - 5.5 Obrazová příloha
6. Granty
7. Výkon regionálních funkcí za rok 2020
8. Ekonomické ukazatele

1. Úvod

Příspěvková organizace Knihovna Karla Hynka Máchy v Litoměřicích v současné době eviduje **3 324** čtenářů (z toho **888** dětských), kteří si v roce 2020 vypůjčili **93 928** knih, periodik a CD.

Nakoupili jsme **4 636** knižních jednotek, celková hodnota nákupu za rok 2020 činila **1.043 143** Kč.

Uspořádali jsme **128** vzdělávacích a **40** kulturních aktivit (besedy, výstavy, aktivity ve spolupráci s Městem Litoměřice); **9** workshopů pro děti studenty i seniory a jednu **naučnou** procházku s historikem Filipem Hrbkem.

Pro školy a školní družiny jsme připravili **40** lekcí, kterých se zúčastnilo **594** dětí. Začínající čtenáři na nich získají základní informace o knihách a funkci knihovny.

Zapojili jsme se do projektu na rozvoj čtenářské gramotnosti (MAP ORP Litoměřice II, (Registrační číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008586).

V knihovně probíhá pravidelný pořad pro děti předškolního věku **Dopoledne s říkankou** (pro rodiče s dětmi ve věku 1-3 roky).

Zúčastnili jsme se mezinárodního projektu na podporu čtenářství u nejmladší generace **S knížkou do života** (Bookstart). O tomto projektu pravidelně informujeme rodiče při slavnostním vítání občánků.

V knihovně působí již desátým rokem **Dopolední klub aktivního stáří a Klub tvůrčího psaní** pro seniory. Pořádáme pro ně také kurzy angličtiny, trénování paměti, psychomotorická cvičení a tvořivé letní workshopy. Nyní nově senioři objevují svět on-line konferencí a webinářů, učí se pracovat s tablety, probíhají lekce mediální gramotnosti a počítačové bezpečnosti.

V roce 2020 jsme se zapojili ve spolupráci se Spolkem LiPen do celostátní akce **Noc literatury**. Nově nabízíme **Deutschklub** – dobrovolný spolek přátel německého jazyka, které spojuje radost z konverzace stejně jako vůle pomáhat – s heslem „Mluvíme pro dobrou věc“.

Do života v knihovně výrazně zasáhla pandemie koronaviru. Knihovna byla během roku 2020 téměř 4 měsíce pro veřejnost uzavřená. Jedním z přímých důsledků bylo nejen omezení prezenčních služeb, ale i menší počet společenských a komunitních akcí, které jsme pro návštěvníky knihovny uspořádali.

Komunikace s veřejností probíhala převážně na sociálních sítích. Pravidelně jsme zde aktualizovali odkazy jako např: Knihy trochu jinak – obsahy povinné četby i informace o autorech určené převážně studentům. Malým čtenářům jsme na našem YouTube

kanálu nabídli interaktivní četbu z knížky Evy Dolejšové Štíbrové Tajemství jedné knihovny. Děti mohly plnit zábavné úkoly a s pomocí rodičů je sdílet na Instagramu.

Pro seniory jsme ve spolupráci s litoměřickými Skauty zajistili donáškovou službu a registrovaným čtenářům nabídli bezkontaktní půjčování knih prostřednictvím „výdejového okénka“.

K dispozici byla i nabídka elektronických knih (203 Kj) běžně dostupná prostřednictvím čtenářského konta.

2. Služby a činnosti specializovaných oddělení

2.1 Naučné oddělení

Pro potřeby Naučného oddělení bylo v roce 2020 nakoupeno **455 knihovních jednotek**.

Oddělení navštívilo **9 333 návštěvníků**, kteří si vypůjčili **22.593 knih a periodik, 221 elektronických** dokumentů. Samozřejmostí je využívání veřejného internetu pro čtenáře (**262 návštěvníků**), ale i pro neregistrované uživatele. V průběhu roku jich tuto možnost využilo **53**.

Služby nabízené v rámci studovny a čítárny:

- Půjčování knih z příruční a regionální knihovny.
- Široká nabídka novin a časopisů (**131 titulů**).
- Zjišťování excerptce článků z regionálních periodik.
- Vyhledávání z elektronické databáze novinových a časopiseckých článků Anopress, která byla získána na základě grantu MK ČR – VISK 8A (**113 článků**).
- Široký výběr elektronických zdrojů a jazykových výukových programů na CD-ROMech (**221 výpůjček**).
- Daňové a právní materiály v tištěné podobě (Sbírký zákonů).
- Pro studenty středních škol knihovnicko-bibliografické lekce zaměřené na seznámení s knihovnou, jejím fondem a orientaci při vyhledávání. Tuto možnost využila 1 **třída** ze Střední školy pedagogické, hotelnictví a služeb.
- Možnost získávání materiálů prostřednictvím služby MVS. Službu využilo **95 čtenářů**, požadavků od ostatních knihoven na zaslání knih bylo **50**.
- Ke kulturním výročím bylo nainstalováno 6 knižních výstavek.
- E-knih se vypůjčilo **203 ks**.

2.2 Centrální registrace (Hudební oddělení)

Za sledovaný rok nakoupilo hudební oddělení **183 ks dokumentů**.

Během sledovaného roku navštívilo oddělení **6 625 uživatelů**, kteří si vypůjčili **9 546 CD, knih a hudebnin**.

Toto oddělení je místem **centrální registrace** dětských i dospělých čtenářů.

Byla zde umístěna část fondu Oddělení beletrie – cizojazyčná literatura a fantasy literatura. Nabídku „Průkazka jako vánoční dárek“ využilo **12 čtenářů**.

Při nákupu dokumentů se oddělení zaměřilo již pouze na spolupráci s internetovými obchody. Součástí oddělení je nabídka pěti stanic veřejného Internetu. Tuto službu využilo **1017 návštěvníků**.

2.3 Oddělení beletrie

Pro potřeby oddělení bylo v uplynulém roce nakoupeno **1 205 knihovních jednotek**, které využilo **21 019 návštěvníků**. Čtenáři si celkem vypůjčili **54 816 knih**.

K dispozici jsou tu **2 počítačové stanice** s možností připojení k internetu. Tuto službu využilo **145 uživatelů**.

Dlouhodobě oddělení spolupracuje s domovem pro seniory ve Švermově ulici, kde poskytujeme zdarma službu „pravidelné donášky knih“.

Prostřednictvím tematických výstavek jsou čtenáři seznamováni s knižními novinkami.

Na oddělení beletrie, kde je největší obrat knih za den, mohou čtenáři sami vracet knihy pomocí zařízení self-check, které vypůjčky ze čtenářova konta samo odečte.

Knihu stačí umístit do vymezeného prostoru na ploše stolu a na obrazovce sledovat zprávu o odečtení ze čtenářského konta. Zařízení využívá RFID technologie a proto nemusí být knihy po jedné skenovány prostřednictvím čárových kódů. Na závěr na přání čtenáře vytiskne také lístek s aktuálním obsahem jeho konta.

Self-check s možností vrácení knih je první krok k automatizaci knihovny, kdy bude možné knihy touto cestou také načítat.

2.4 Dětské oddělení

Pro dětské čtenáře bylo v roce 2020 zakoupeno **358 knihovních jednotek**, které si půjčilo **888 zaregistrovaných čtenářů**. Dětské oddělení navštívilo **6 370 návštěvníků**, kteří si vypůjčili celkem **6 694 knih**.

Hlavní náplní tohoto oddělení je vytváření aktivit pro dětské čtenáře. Začínající čtenáři zde

získávají základní informace o knihách a knihovně, rozvíjíme jejich čtenářskou gramotnost.

Velkou péči věnujeme především knihovnicko-bibliografickým lekcím. V roce 2020 jsme připravili v dopoledních hodinách **40 lekcí**, kterých se zúčastnilo **594 dětí** ze základních a mateřských škol z Litoměřic a okolí. Besedy pořádané pro základní školy vycházejí vstříc přáním pedagoga.

Dopoledne s říkankou, které je určeno pro malé děti s rodiči se uskutečnilo **7 x**.

V odpoledních hodinách navštěvují dětské oddělení školní družiny a klienti Diakonie.

Pro děti i rodiče bylo během roku 2020 připraveno v odpoledních hodinách **9 workshopů, 1x Na slyšenou s Boženou Němcovou**, kterých se zúčastnilo **129 návštěvníků**. Byly to například: Tvořivé workshopy, hravé odpoledne pro rodiče a děti, Dan Černý a komiks aj.

Další projekty Dětského oddělení:

Lovci perel – celoroční hra pro děti. Za přečtenou knihu a vyplněný test děti dostaly perlu, která byla nejen odměnou, ale i počítadlem přečtených knih. Za doplňující otázky navíc získaly kupony „moriony“. Soutěž dále pokračuje, nejúspěšnější čtenáři si své odměny vyberou na „Morionském trhu“.

Vzhledem k nepříznivým podmínkám loňského roku jsme byli nuceni projekty upravit.

V rámci **Knížky pro prvňáčka** jsme uspořádali pouze dva programy místo tří a knížky, které jsou odměnou za účast v projektu, jsme dětem rozvezli po školách a předávání proběhlo ve třídách, ne slavnostně v divadle jako dřív.

Bohužel nemohlo proběhnout ani **Pasování druháčků**, čtenářské průkazy jsme opět pro všechny děti druhých tříd (**322**), rozvezli po školách.

Takže děti tím nepřišli ani o knížky ani o průkazy do knihovny.

Noc s Andersenem – tato celostátní akce na podporu dětského čtenářství se bohužel v tomto roce nemohla z důvodu „Nouzového stavu“ uskutečnit.

S knížkou do života – Knihovna v rámci tohoto projektu předává při vítání občánků dárečky pro děti a rodiče: poukaz k registraci zdarma, knížku nejoblíbenějších dětských básniček a publikaci pro rodiče s tipy na čtení pro nejmenší.

3. Tabulky, dodatky

3.1 Knihovna Karla Hynka Máchy v Litoměřicích

3.1.1 Přehled fondu

Knihovní jednotky	KKHM	Regionální funkce	celkem
Naučná literatura	27 827	3 408	31 235
beletrie	32 187	18 581	50 768
Kartografické dokumenty	143	0	143
Tištěné hudebniny	11	0	11
Zvukové (zvuk. Obrazové, jiné)	8 982	772	9 754
celkem	69 150	22 761	91 911

3.1.2 Přehled počtu čtenářů

Dislokace	Skutečnost 2020	index r. 2019
KKHM Litoměřice	3 324	- 496

3.1.3 Přehled počtu návštěvníků knihovny

Dislokace	Návštěvníci 2020	index r. 2019
KKHM	33 026	- 31 426
Návštěvníci internetu	1 215	- 6 211
Návštěvníci kulturních akcí	1 001	- 1 751
Návštěvníci vzdělávacích akcí	1 983	- 5 124

3.1.4 Výpůjční činnost

Dislokace	Skutečnost 2020	index r. 2019
KKHM Litoměřice	93 928	- 21 175
Výpůjčka na 1 návštěvníka	2,8 výpůjčky	+ 0,8 výpůjčky

3.2 Místní knihovny

3.2.1 Přehled počtu čtenářů

Dislokace	Skutečnost 2020	index r. 2019
Místní knihovny	2147	- 142

3.2.2 Přehled počtu návštěvníků

Dislokace	Skutečnost 2020	index r. 2019
Místní knihovny	24 745	- 16 187

3.2.3 Výpůjční činnost

Dislokace	Skutečnost 2020	index r. 2019
Místní knihovny	48 508	- 16 428
Výpůjčka na 1 návštěvníka	1. 96 výpůjčky	+ 0,38 výpůjčky

Komentář:

Většina Místních knihoven byla v roce 2020 z důvodu pandemie koronaviru a nouzovému stavu více jak 5 měsíce uzavřena. Personální obsazení knihoven jsou většinou knihovníci důchodového věku, kteří se obávali o své zdraví a tak knihovny neotevřeli.

4. Akce pro veřejnost (výběr)

V roce 2020 byla knihovna z důvodů pandemie po dobu téměř 4 měsíců pro veřejnost uzavřena. Proto jsme nabídli našim čtenářům a návštěvníkům aktivity (nejen) v plenéru:

Místa ke čtení – místa příběhů a tvořivých workshopů

- a) Park Václava Havla – Čítárna pod širým nebem
- b) Knihovna na Koupálku
- c) Knihobudky | pravidelné doplňování knih do tří knihobudek rozmístěných ve městě

4.1 Pro děti

Cyklus volnočasových aktivit pro děti, rodiče a prarodiče. Hlavním cílem aktivit byla podpora soudržnosti rodiny a smysluplné využití volného času celé rodiny, podpora mezigeneračního setkávání. Aktivity byly tematicky rozčleněny na tvořivé odpolední workshopy a víkendové workshopy.

4.1.1

Dopoledne s říkankou

- Oblíbený program pro rodiče s dětmi od 1 do 3 let. Každé úterý v knihovně zábavnou formou pomocí říkánek, písniček a rytmyzace rozvíjíme vaše děťátko. Lektorka: Anežka Grimová.

4.1.2

Relaxační dílny s Helenou Hoškovou

- Šablonový tisk
- Papírové sochy I, II.
- Batikované mandaly
- Mandaly v plenéru

4.1.3

Workshopy pro děti i dospělé

- Letní workshopy v Parku V. Havla pro seniory s vnoučaty ve spolupráci s Dílnou ručního papíru | 4x Krása květin – lektorka Irena Štyrandová, Helena Lendacká Učíková
- Workshopy komiksu I, II.
- Workshop Kvašená zelenina – lektorka Veronika Hájková

4.1.4

Deskové hry – Den D | I., II.

Příběhy nejsou jenom v knížkách. Netradiční deskové hry pro malé skupinky hráčů.

4.1.5

Autorské čtení se spisovateli

- Pohyb, svoboda, poznání...to je parkour – autorské čtení Evy Dolejšové Štíbrové
- Autorské čtení Ester Staré
- Pohádka „Co se nese v lese“
- **Po stopách knižních skřítků:** Nově se na našem YouTube kanálu mohly děti seznamovat s knihou Evy Dolejšové Štíbrové „Tajemství jedné knihovny“.

4.2 Pro mládež (výběr)

4.2.1

Tvůrčí psaní pro středoškoláky

Kurz zaměřený na tvůrčí psaní, zvládnutí různých literárních žánrů, získávání zkušeností s prezentací svých textů prostřednictvím autorských večerů.

V tomto roce Kurz probíhal převážně online. V létě se uskutečnil v rámci Města čtou pořad „Na Slyšenou“, kde (nejen) studenti četli svoje básně.

4.2.2

Máchovou stopou – Pointa

12 ročník literární soutěže (nejen) pro studenty. Soutěž se uskutečnila ve spolupráci s Gymnáziem J. Jungmanna v Litoměřicích. Ukázky vítězných textů byly vydány v listopadovém čísle novin knihovny Karel Hynek Mácha. Porotu v tomto roce tvořil: Mgr. Petr Bašus, Mgr. Adam Krupička a Mgr. Radek Fridrich.

4.3 Pro dospělé (výběr)

4.3.1.

Autorské večery se spisovateli

- Jára Kohout vs. Felix Holzmann
- Beru to na sebe | Lucie Šilhová
- Eva Turnová | autorské čtení
- **Noc literatury** | Každoročně se otevírají zajímavá místa mnoha měst u nás i v zahraničí a představují čtenářům současnou evropskou literární tvorbu. Letos mimořádně v náhradním termínu na podzim.

4.3.2

Cestopisná vyprávění

- Divokým Švédskem s 2měsíčním prckem | Michal Příkryl
- Tibet | Zuzana Omdomišiová
- Zakázaná místa v Rusku | Mgr. Alexandr Ivanov
- Mohutné pravěké pevnosti | Rostislav Procházka

4.3.3

Klub cestovatelů – Ing. Jana Štefániková

- Kyrgyzstán
- Tokio
- Gruzie a Abcházie

4.3.4

Procházky – Spolupráce s PhDr. Filipem Hrbkem. 1x procházka historickými Litoměřicemi

4.3.5

Dokumentární filmy + beseda

- Eugéniové | film Pavla Štingla
- Pavel Tigrid Evropan
- Návrat sněžného lva
- Proč a jak klikáme
- FollowMe | nebezpečí sociálních sítí
- Holka z Instagramu
- Central Bus Station | režie Tomáš Elšík

4.3.6

Běžecké workshopy

- KROKUDY čtvrtmaraton – Společný běh čtenářů a knihovníků
- Běh pro radost III.

4.3.7

Hudební produkce

- Václav Koubek | koncert + dokumentární film
- Eliška Lüftnerová | koncert
- Šavlozubý ponožky | koncert
- Ivan vrána Blues a Monika Šonková | koncert
- Bára Zmeková | koncert

4.3.8

Zdravý životní styl

- večery Klubu celiaků – pravidelná čtvrtletní setkávání
 - besedy, kulinářské workshopy
 - Světelný kořen | Eda Ziebiker
 - Trénování paměti | Národní týden trénování paměti
 - Regresní terapie | Eva Bříšková
 - Domov je místo, kde bydlí radost | Olga Bušková
-
- **Semínkovna** – Sdílení semínek zahrádkáři a příznivci permakultury. V knihovně jsme založili pro širokou veřejnost Semínkovnu. Semínkovna je dřevěný pořadač, z něj si můžete semínka zdarma půjčovat pro vlastní potřebu. A do něj také svá semínka vkládat pro ostatní. Sdílíme osivo, které pochází z vlastních rostlin. Součástí projektu je série besed. V roce 2020 se k akci připojili i skauti, kteří pomohli s tříděním, zpracováním a označováním donesených semen.

Doprovodné besedy:

- **Beseda o vývoji řeči pro rodiče nejmenších dětí** s logopedkou Mgr. Petrou Nejedlou
/Akce byla hrazená z grantu: MAP ORP LITOMĚŘICE II./

4.4 Výstavy (výběr)

- **Deriváty** | Tomáš Starý
- **Vital** | Lenka Kahuda Klokočková
- **Na ruku** | Jaroslav Prášil
- **Mandaly** | Milovan Ahinsa Sutrisno
- **Spektrum – prostor pro krásu** | dvě generace indonéských umělců

4.5 Kluby seniorů

Spolek LiPen Vznikl na podzim 2013 a sdružuje litoměřické seniory, kterým nabízí kulturní, společenské a vzdělávací akce:

- Přeplavme La Manche
- Čtení sluší každému
- fair trade kvíz pro seniory
- tvořivé workshopy
- Psychomotorická cvičení
- Trénování paměti
- Zapojení do kampaně – Místa v Litoměřicích přátelská seniorům.

- Pořádání a spolupráce na festivalu Noc literatury, Noc kostelů.

Klub tvůrčího psaní pro aktivní seniory – v tomto roce byl vydán Sborník, uskutečnil se literární večer s autorským čtením členů klubu.

Dopolední klub aktivního stáří – Pravidelná páteční setkávání jsou zaměřena na trénink paměti, výtvarné dílny, jednoduchá cvičení. Senioři společně navštěvovali výstavy v galerii a muzea.

Angličtina pro seniory

Zájemcům byly nabídnuty lekce pro začátečníky i pokročilé. Výuka a příjemné posezení nad šálkem anglického čaje zaujala mnoho seniorů.

Deutschklub | konverzace v němčině

Lektorka Hana Pavlišťová nabízí pravidelná setkávání ke konverzaci. Účastnický poplatek je věnován na charitativní projekt „Mluvíme pro dobrou věc“.

5. Spolupráce s ostatními organizacemi

5.1 Místní organizace

Dům dětí a mládeže Rozmarýn

Besedy pro příměstské dětské tábory v letních měsících.

Zdravé město Litoměřice

- **Týden mobility** – čtení pohádek s dopravní tematikou, soutěže pro rodiny s dětmi
- **Místa přátelská seniorům** – beseda „Scrabble turnaj“
- **Místa přátelská rodinám s dětmi** – v rámci Komunitního plánování Města Litoměřice

Dílna ručního papíru

Spolupráce při seniorských aktivitách – návštěva Dílny, víkendové letní workshopy v přírodě

Kinoklub Ostrov

Spolupráce na již 20. ročníku filmového festivalu v Litoměřicích – „Cesty a osudy“.

Deutschklub | konverzace v němčině

Spolupráce v rámci charitativní akce „Mluvíme pro dobrou věc“.

Andere Seite studio – Výstavy, workshopy aj.

Krokudy-Spolupráce při projektech Běh pro zdraví.

Městská kulturní zařízení Litoměřice

Spolupráce při projektech: Knížka pro prvňáčka

Junák - český skaut, středisko Radobýl Litoměřice, z. s.

V období, kdy byla knihovna z důvodu nouzového stavu pro čtenáře uzavřena, byl zajištěn roznos knih seniorům prostřednictvím dobrovolníků pocházejících z řad litoměřických skautů.

5. 2 Knihovny:

Spolupráce s knihovnami Ústeckého kraje na projektu Města a obce čtou. Kooperativní projekt knihoven Jirkov, Louny, Klášterec nad Ohří a Litoměřice. Týden letního čtení v Parku V. Havla bylo doplněno o doprovodný program: workshopy, autorská čtení a komorní hudební vystoupení regionálních autorů a hudebníků. Spolupráce knihoven spočívala ve vzájemné výměně vystupujících.

Severočeská vědecká knihovna Ústí nad Labem – spolupráce na společném projektu „**Mít svět přečtený**“ (operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání MŠMT –OVVV, programové období 2014–2020).

5. 3 Nadace, společné projekty

Nadace Charty 77 / Konto bariéry

Knihovna K. H. Máchy je zapojena do projektu SENSEN – Senzační senioři
Projekt Nadace Charty 77 / Konto bariéry je určen aktivním seniorům z celé republiky.

MAP ORP Litoměřice II. Projektu na rozvoj čtenářské gramotnosti (Registrační číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008586).

5.4 Vzdělávání zaměstnanců

Severočeská vědecká knihovna Ústí nad Labem - Účast na vzdělávacích programech podpořených z VISK 2

RENTEL / e-learningové kurzy – za podpory Města Litoměřice zaměstnanci absolvovali 11 e-learningových kurzů (Jednání v krizových situacích, Komunikační dovednosti, Český jazyk pro úředníky aj.)

5.5 Obrazová příloha

**Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích**

st 22. 1. / 17.00
**Jára Kohout
vs. Felix Holzmann**
| beseda

Manželka slavného komika Marcela Kohoutová představí jeho knihu Hop sem, hop tam. Nové vydání je rozšířené o kapitoly týkající se jeho návratu do vlasti po roce 1989 a obsahuje i další dosud nepublikované materiály ze soukromého archivu.
Galerie knihovny | vstupné 30 Kč

**Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích**

po 13. 1. / 15.00
**Papírové sochy –
Helena Hošková**
| workshop, upcycling

Další ze série oblibených výtvarných workshopů.
Na akci je nutná registrace na adrese
rezervace@knihovnalitomerice.cz.
Galerie knihovny | vstupné 50 Kč

**Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích**

út 11. 2. / 17.00
Pavel Tigrid – Evropan
| film a beseda
s Helenou Třeštíkovou

Unikátní dokumentární film představuje Pavla Tigrida jako významného pozorovatele zásadních událostí, které provázely český národ v průběhu 20. století.
Po filmu následuje beseda s režisérkou.
Galerie knihovny | vstupné 30 Kč*

**Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích**

út 18. 2. / 14.30
**Hravé odpoledne
pro rodiče s dětmi**

Zveme milovnický pravěku a dinosaurů na soutěžní a tvořivé odpoledne, kterým oslavíme 115. výročí narození malíře Zdeňka Buriana.
Rezervace na adrese: detske@knihovnalitomerice.cz

Dětské oddělení | vstup zdarma

**Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích**

út 3. 3. / 17.00
**Tibet –
Zuzana Ondomišiová**

| beseda

Zuzana Ondomišiová je absolventkou etnologie FF UK. Od své první návštěvy v roce 1988 se do Tibetu vrací pravidelně. Přednáší na FF UK v Praze, podílí se na překladech a vydávání knih o tibetské kultuře, spolupracovala na filmech V kruhu znovuzrození, Dotek z druhého břehu aj. Připravila řadu etnografických výstav a je spoluzakladatelkou Nadačního fondu Potála.

Galerie knihovny | vstupné 30 Kč *

út 10. 3. / 17.00
Nářek sněžného lva

**Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích**

| film

NÁŘEK SNĚŽNÉHO LVA provádí diváky po dlouho zakázané „střeše světa“ s nebyvalou obrazovou bohatostí, od zřídka viděných rituálů v odlehlých klášteřích po koňské závody s khamskými valečnickými od nevěstinců a slumů ve svatém městě Lhase po velkolepé himálajské vrcholy stále rušné nomádky karavanami jaků. Temná tajemství současných tibetských dějin se ve filmu odhalují díky síle výpovědi osobních příběhů a rozhovorů, doprovázených souborem tajných a archtvních záběrů, které nikdy předtím nebyly sestaveny do jednoho filmu. NÁŘEK SNĚŽNÉHO LVA, zkoumající legendární téma, je epickým příběhem odvahy a soucitu.

Režie Tom Plozet, USA 2002, 104 min., anglicky s českými titulky.

Galerie knihovny | vstupné 30 Kč *

**Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích**

po 16. 3. / 17.00
**Celia – život bez lepku
o.p.s a Klub Celiakie
Litoměřice**

| beseda

Setkání osob s bezlepkovou dietou.
Sdílení informací, receptů a zkušeností.
Diskuzí povede Mgr. Vladimíra Hovorková.

Galerie knihovny | vstup zdarma

**Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích**

pá 20. 3. / 17.00
Trénování paměti

| beseda

Osvětová akce spojená s ukázkovou hodinou. V rámci Národního týdne trénování paměti. Lektorka: Mgr. Helena Učíková Lendacká, certifikovaná trenérka paměti České společnosti pro trénování paměti a mozkový jogging.

Galerie knihovny | zdarma

Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích

so 27. 6. / 10.00
Den D
| klub deskových her

Příběhy nejsou jenom v knížkách.
Netradiční deskové hry pro malé skupinky
hráčů od 12 let.

Galerie knihovny | vstup zdarma

Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích

po 29. 6. / 10.00
Mandaly v parku
| workshop pro veřejnost

Pojďte si společně vytvořit mandaly
pod vedením autora právě probíhající výstavy
v Knihovně Karla Hynka Máchy,
Mllovana Sutřisna.

Park Václava Havla | vstup zdarma

Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích

pá 28. 8. / 16.00
**Setkání
s Jaroslavem Prášilem**
| komentovaná prohlídka

Povídání o lnu i dalších textilních
materiálech nad patičkovým šperkem.
Komentovaná prohlídka výstavy Na ruku
s autorem a kurátory Adélou Machovou
a Kažetem Konopkou.

Budova knihovny | vstup zdarma

Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích

út 14. 7. / 17.00
**Kyrgyzstán –
Jana Štefaniková**
| Klub cestovatelů

Země taktika nedostupných velehor,
koní a několika měst vybudovaných za dob
Sovětského svazu. Země pastevců žijících
v jurtech i čarokrásných horských jezer.
Země kočovníků hospodařících tradičním
způsobem, ovlivněným částečně islámem
i sovětskými. Tak vnímá po návratu ze své
cesty Kyrgyzstán Jana Štefaniková.

Akce je realizována s finanční podporou
Města Litoměřice.

Galerie knihovny | vstupné 30 Kč *

Města čtou 25. – 30.8.2020

Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích

úť 25.8.

9.00 **Dopoledne s řífkankou** | pro nejmenší
10.00 **Co se nese v lese** | Divadlo Na křtice
16.00 **Ester Stará** | autorské čtení

st 26.8.

10.00 **Kvašená zelenina** | workshop
18.00 **Eliška Lüftnerová** | koncert

čť 27.8.

15.00 **Na slyšenou** | štafetové čtení poezie
17.00 **Šavlozubý ponožky** | akustický folk

pá 28.8.

10.00 **Hořká chuť čokolády** | beseda, ochutnávka
15.00 **Komiks** | workshop
17.00 **Eva Turnová** | autorské čtení
+ **Ivan Vrána Blues Band**
a **Monika Šonková** | koncert

so 29.8.

15.00 **Dan černý a jeho komiks** | autorský pořad
10.00–16.00 **Recykl den 2020** | ProLUKA

ne 30.8.

10.00 **Jóga v parku** | cvičení, relaxace
15.00 **Parkourista** | autorské čtení
17.30 **Bára Zmeková** | koncert

www.knihovnalitomerice.cz

Park
Václava Havla

Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích

st 26.8. / 18.00
Eliška Lüftnerová
| koncert

Sansony, swing, jazz, klasická americká country či současná tvorba českých i světových písničkářů – repertoár Elišky Lüftnerové je opravdově pestrý.

| Park Václava Havla
| zdarma, vstupné dobrovolné

Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích

st 26.8. / 10.00
Kvašená zelenina
| zdravý životní styl

Poznejte sílu přírodní fermentace. Přednáška spojená s ochutnávkou kvašené zeleniny. Tradiční i méně známé postupy. Kvašení se solí i bez soli. Bleskové a krátkodobé kvašení.

PROČ? CO? JAK? V ČEM? JAK DLOUHO?
Mgr. Veronika Hájková
Lektorka kurzů zdravého vaření

| Park Václava Havla
| zdarma, vstupné dobrovolné

Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích

čť 27.8. / 17.00
Šavlozubý ponožky
| koncert

Kytarové duo z Litoměřicka hraje vlastní tvorbu v žánru akustický folk.

| Park Václava Havla
| zdarma, vstupné dobrovolné

Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích

so 29. 8. / 15.00
Dan Černý
a jeho komiks

| rodinám s dětmi

Autorsky pořad komiksového kreslíře, ilustrátora, animátora a hudebníka.

| Park Václava Havla
| zdarma

Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích

pá 28. 8. / 17.00
Eva Turnová

| autorské čtení, koncert

Autorské čtení Evy Turnové doplňují písně Ivana Vřáhy a Montky Šonkové.

| Park Václava Havla
| zdarma, vstupné dobrovolné

Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích

pá 28. 8. / 15.00
Jak na bubliny

| komiks | workshop

Tvůrčí odpoledne, v němž vstoupíme do světa komiksu a podíváme se zblízka na slova, která jednotlivé příběhy doprovázejí, i na to, jak je zaznamenat. Co nám prozrazují tvary bublin? Jak řadíme text na stránce? Na tyto i další otázky si odpovíme při společné tvorbě příběhů v parku. Kateřina Mínková, koordinátorka klubů tvůrčího psaní v knihovně.

| Park Václava Havla
| zdarma, vstupné dobrovolné

Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích

ne 30. 8. / 10.00
Jóga v parku

| Ranní jóga s živou hudbou.

Marta Foudová – lektorka jógy, profesně se zabývá Rolfterapií a strukturální integrací těla. Dan Pekač – zpěvák a hráč na didgeridoo. Spolupracuje s Martou a Studlem Na Pahorku na lekcích jógy propojujících živou hudbu, pohyb a slovo.

| Park Václava Havla
| zdarma

Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích

út 15. 9. / 17.00
Zakázaná místa v Rusku

| Klub cestovatelů

Pojďte se projít po místech, která nikdy nenavštívíte. Od zakázaných měst, která ani nenajdete na mapě, po nejnebezpečnější místo na světě, jehož návštěva vás může stát život.

Přednášející: Mgr. Alexandr Ivanov,
přednáška je v ruském jazyce s českým překladem.

Galerie knihovny | vstupné 40 Kč*

Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích

st 23. 9. / 18.00
Central Bus Station

| film

2018, 78 min, režie Tomáš Elšík.

Telavivské autobusové nádraží bývalo ještě nedávno největší na světě. Předimenzovaný prostor ale neslouží plně původnímu záměru. Z betonového monstra, se stala postupně schrána, zabydlovaná tídmí z okraje společnosti – uprchlíky, kriminálními žtvy, prostitutkami. Ve spolupráci s Institutem dokumentárního filmu v rámci projektu KIneDok.

Galerie knihovny | • vstupné dobrovolné

Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích

pá 25. 9. / 9.00
Scrabble senior aneb
Čeština v kostce

| Místa přátelská seniorům

9.00 – registrace
9.30 – 1. turnaj
11.00 – 2. turnaj
14.00 – finále

Galerie knihovny | • rezervace nutná

Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích

st 30. 9. / 18.00
Mohutné pravěké pevnosti
obestřené tajemstvím

| beseda

Historie našeho kraje je velice prastará a lidé zde od nepaměti budovali záhadné pevnosti – poznejme alespoň některé z nich v okolí Ústí nad Labem a Litoměřic.
Rostislav Procháčka

Galerie knihovny | vstupné 40 Kč*

Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích

SO 10. 10. / 10.00
Den D

| klub deskových her

Příběhy nejsou jenom v knížkách. Thébý, Osadníci z Katanu, Smallworld, Sedm divů světa, Panovník a další. Netradiční deskové hry pro malé skupinky hráčů od 10 let.

Galerie knihovny | vstup zdarma

Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích

út 13. 10. / 17.00
Domov je místo, kde bydlí radost

| beseda

Podívejte se na domov jiným pohledem. Záleží jen na vás, zda vytvoříte milující prostor a čím se doma obklopíte. Olga Bušková je designérka, poradkyně Feng-Suej a autorka knihy Domov jako taří.

Galerie knihovny | • vstupné 40 Kč

Knihovna
Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích

Knihovna Karla Hynka Máchy
pro vás připravila řadu hezkých
vyprávění a soutěž o nej skřítku.

**Sledujte
náš web,
facebook,
youtube.**

www.knihovnalitomerice.cz

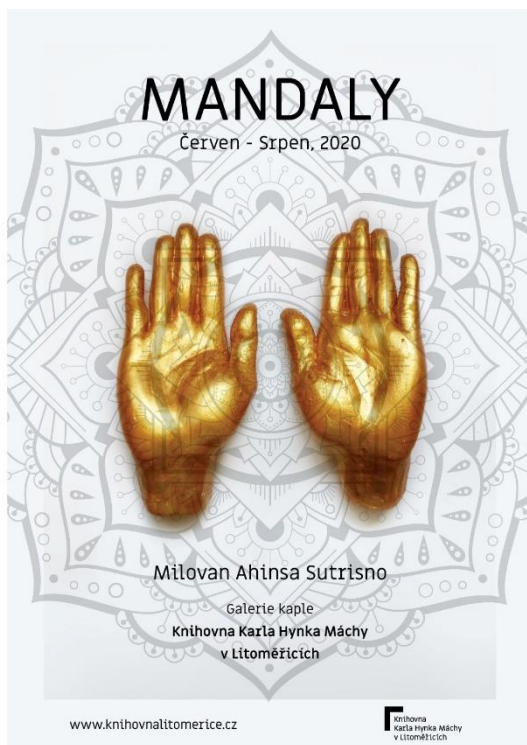
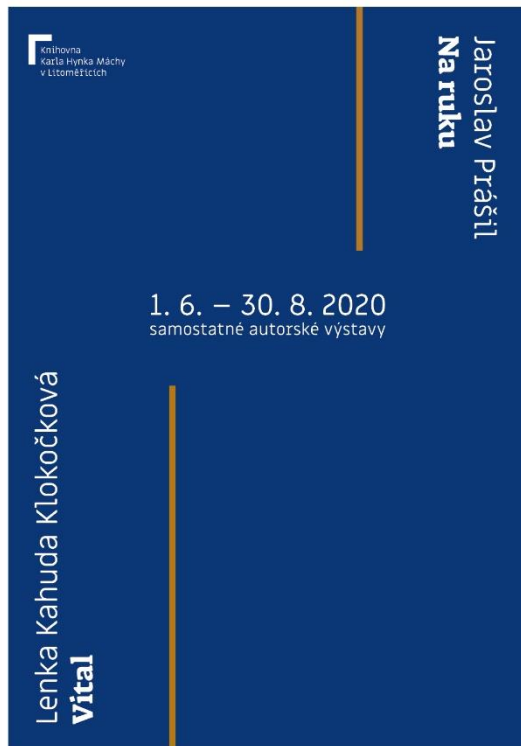
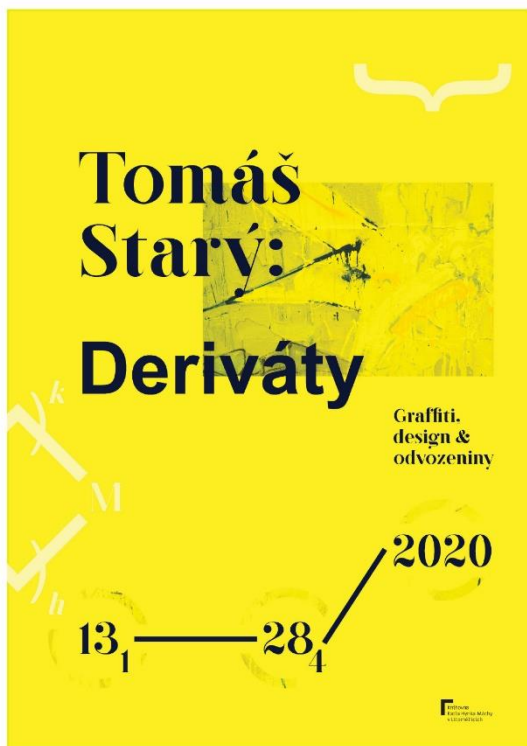
Karel Hynek

08 | z knihovny: **Libochovická knihovna slaví 100**
04 | rozhovor: **Zuzana Ondemilová**
06 | soutěž: **Máchovou stopou XII.**
09 | dokumentujeme: **Zrušená zastávka**
13 | výstava: **Jaroslav Prášil: Na ruku**
15 | výstava: **Lenka Kahuda Kloučková: VITAL**

04 | rozhovor: **Poesie a život – Jarmila Štogrová**
05 | dokumentujeme: **Shinebean, Šance pro vzdělávání**
06 | soutěž: **Máchovou stopou XII.**
10 | dokumentujeme: **Sex Culometa, Vanabí**
12 | výstava: **Spektrum – prostor pro krásu**
15 | podporujeme: **Jedlý kelímek, Můj první dátek**

6. Granty

Město Litoměřice Máchovou stopou 2020	dotace	30 000 Kč
Město Litoměřice Města čtou 2020	dotace	25 000 Kč
Zdravé Město Litoměřice Knihovna všemi smysly	dotace	26 000 Kč
Město Litoměřice – Fairtrade Hořká chuť čokolády	dotace	9 000 Kč
Město Litoměřice – sociál. oblast Aktivní a kreativní po celý rok	dotace	15 000 Kč
Ministerstvo kultury ČR Knihovna všemi smysly	dotace	20 000 Kč
<hr/>		
Celkem		125 000 Kč

7. Výkon regionálních funkcí

V rámci výkonu regionálních funkcí poskytujeme **metodickou pomoc 76 místním knihovnám a 7 městským knihovnám** (Roudnice nad Labem, Lovosice, Terezín, Ústěk, Budyně nad Ohří, Štětí, Libochovice). Pro jejich potřebu jsme připravili a odeslali 356 souborů s 32 846 dokumenty (knihy, časopisy, mluvené slovo, stolní hry). Hodnota všech souborů za rok 2020 je **4 340 834,- Kč**.

Pro zajištění výkonu regionálních funkcí a dodržování standardů jednotlivých druhů služeb v systému knihoven obdržela Příspěvková organizace Knihovna K. H. Máchy v Litoměřicích finanční dotaci od Ústeckého kraje, která je zaměřena na tyto činnosti:

1. poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány
2. statistika knihovnických činností
3. vzdělávání knihovníků, semináře a porady
4. tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce, správa, revize a aktualizace
5. pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů
6. nákup a zpracování knihovních fondů pořízených z prostředků provozovatele knihovny a jejich
7. podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit
8. servis automatizovaného knihovního systému využívaného při výkonu RF

7.1 Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány

V litoměřickém regionu dlouhodobě pracuje 7 městských knihoven – Roudnice, Lovosice, Štětí, Budyně nad Ohří, Terezín, Libochovany a Ústěk s pobočkou Starý Týn. Pro tuto pobočku vykonávají všechnu knihovnickou činnost metodičky KKHM – tzn., že připravují výměnné soubory, provádějí metodické návštěvy, revize, zpracovávají statistiku, kterou posléze přičtou v elektronické i papírové podobě MěK Ústěku.

Poradenskou a konzultační činnost vykonávají metodičky pro všechny místní knihovny. V roce 2020 se **navýšil počet obsluhovaných místních knihoven** ze 73 na 76 místních knihoven (+ pobočce ve Starém Týně). Nárůst a vznik nových knihoven byl iniciován metodičkami na setkání starostů. Jedenkrát ročně je u všech MěK i MK provedena metodická návštěva, která je zaměřena na zaškolení knihovníků (knihovnické činnosti, služby uživatelům, práce s automatizovaným systémem), metodickou pomoc při budování fondů, využívání elektronických zdrojů, pomoc s tvorbou webových stránek a konkrétní pomoc knihovnám zapojených v soutěži Vesnice roku a Knihovnik Ústeckého kraje. Každá metodická návštěva a pomoc je plánovaná vzhledem k velikosti obce a skladbě čtenářů. V ročním plánu výjezdů jsou také zahrnuty výročí narození knihovníků a výročí funkce. Ve spojení s obecním úřadem konkrétní knihovny se uskutečňuje předání pamětních diplomů a dárků oslavencům. V letošním roce z důvodu pandemie bylo uskutečněno pouze 69 metodických návštěv. Ostatní konzultace byly telefonicky a emailem.

Z každé metodické návštěvy je pořízen zápis s konkrétními výstupy, statistickými údaji a doporučeními pro další vývoj, který je zaslán na obec, místní a městskou knihovnu a jedna kopie

zůstává v Knihovně K. H. Máchy k nahlédnutí nadřízeným orgánům. V litoměřickém regionu je z celkových 76 místních knihoven 24 automatizovaných MK, metodika je tedy zaměřena i na problémy s AKS. Stávající AKS Koha je zaveden od roku 2018. Stále probíhají aktualizace, vylepšení systému a metodičky operativně řeší dílčí problémy na konkrétních knihovnách. V průběhu celého roku pak metodičky průběžně nebo na konkrétní vyžádání zaškolují knihovníky v práci se systémem. Konzultace k zaučení nových knihovnic probíhají mimo naplánované metodické návštěvy, vždy na vyžádání provozovatele obce. V roce 2020 – Budyně nad Ohří, Býčkovice, Drahozub, Křesín, Lovečkovice, Trnovany.

Pracovnice RF metodicky pomáhaly při **soutěži Knihovník Ústeckého kraje**. Navržená knihovna-MK Siřejovice obsadila 3. místo. Slavnostní vyhlášení proběhlo dne 5.10. 2020 v SVK Ústí nad Labem.

Z vlastní iniciativy metodičky zahájily debatu o nutnosti rekonstrukce a nového personálního obsazení MěK Budyně nad Ohří. Během roku se metodičkám podařilo obě výše nutné reorganizace ve spolupráci s městem dotáhnout do úspěšného konce. Do knihovny nastoupila nová knihovnice, která provedla velkou obsahovou prověrku fondu, změnila AKS Clavius REKS na Kohu, vybavila interiér vkusným nábytkem a začala spolupracovat s místními organizacemi. Také v příštím roce využije možnosti výměnných souborů. Navýšení se nám promítne až za rok 2021.

Metodičky dále mapují situaci v obcích, navrhují vznik místní knihovny, naposledy např. v obci Hlinná. V letošním roce byly metodičky také přizvány k návrhu interiéru v místní knihovně v Čížkovicích.

Mimo samotné metodické výjezdy, zaškolování knihovníků a propagaci regionálních funkcí probíhají konzultace v KKHM zejména v souvislosti s AKS Koha, statistickými výkazy a rezervacemi knih, které jsou danými knihovnamy požadovány do výměnných souborů. V letošním roce byla navíc konzultace ve velké míře koncipována na hygienická opatření v knihovnách a možnosti půjčování. Knihovny byly více viditelné na sociálních sítích a většina z nich prováděla donáškovou službu.

7.2 Statistika knihovnických činností

V rámci celoroční konzultace s knihovníky, metodičky průběžně informují knihovníky o novinkách ve výkazu a v rámci metodické návštěvy kontrolují správné vyplňování jednotlivých ukazatelů. Pro snadnější vykazování statistických údajů vytvořily metodičky jednodušší formu Deníku, který je ke stažení na webových stránkách Knihovny K.H.Máchy v Litoměřicích. Důvodem přepsání Deníku byla větší srozumitelnost pro knihovníky s důrazem na pravdivější údaje. Statistický výkaz za rok 2020 obsahoval i nové položky-počet měsíců, kdy byla knihovna uzavřena a počet absolvovaných školení v rámci knihovnické práce.

Sběr statistických údajů probíhá poštou nebo elektronicky na metodické oddělení v měsíci lednu. V závěru roku dostávají MK metodičkami vytvořený Statistický výkaz, který koresponduje s upraveným Deníkem. Nepracují tedy s výkazem KULT. Do výkazu KULT přepisují veškeré údaje metodičky, které nejdříve veškerá data zkontrolují a počítačově ověří. Z papírové formy KULTU se data přepisují do programu Statexcel a odtud se kopírují do Niposu.

Městské knihovny vyplňují roční statistický výkaz přímo do formulářů KULT a tištěnou podobu zasílají do Knihovny K. H. Máchy v Litoměřicích. Metodičky po kontrole a ověření správnosti dat, uloží vše do Statexcellu a následně do Niposu. Každá knihovna dostává zpětnou reakci, zda výkaz byl v pořádku, popř. je dotyčná knihovnice upozorněna na chyby. Kopie všech výkazů zůstávají v papírově podobě v Knihovně K.H.Máchy v Litoměřicích.

Metodičky také oslovují účetní obcí všech 76 místních knihoven, od nich získávají další informace, týkající se hospodaření knihoven. Ze všech dat jsou pak sestaveny sumáře litoměřického regionu. Veškeré údaje se dále postupují krajské knihovně. Údaje z MK Starý Týn jsou připočteny ke statistice MěK Úštěk.

Všechny údaje jsou každoročně zpracovány v Metodickém listu, který obdrží každá místní i městská knihovna litoměřického regionu. Kromě všeobecných statistických výsledků všechny knihovny mohou najít své umístění podle počtu čtenářů a výpůjček (rozděleno do skupin podle počtu obyvatel) a jejich vývoj za posledních 5 let. Metodický list je doplněn fotografiemi a grafy a je celoročně využíván při metodických návštěvách jako jeden z ukazatelů výsledků dané knihovny. Především pro obce slouží jako obhajoba důležitosti kulturního stánku v obci. Výsledky z Metodického listu se také používají do zpravodajů vydávaných obecními úřady a jako ekonomický ukazatel užitečnosti výměnných souborů. Každá knihovna v průběhu roku dostala dvě brožury – Standard pro dobrou knihovnu a Služby knihoven knihovnám. Oba dokumenty slouží k vymezení standardů a zaručují rovný přístup všem bez rozdílů.

Na základě statistických výsledků a v porovnání s daty předchozími apelují metodičky v rámci návštěv na konkrétní nedostatky (úbytky), doporučují nové strategie a propagaci knihovnických služeb (web, facebook, vývěska, rozhlas, místní zpravodaj aj.). Metodičky také operují se složením čtenářů při přípravě výměnných souborů a didaktických pomůcek (Albi tužky, stolní hry, mluvené slovo). 15 místních knihoven na základě svých výsledků vyhodnocuje Nejlepšího čtenáře v jednotlivých kategoriích. Ocenění předává zástupce obce spolu s knihovnicí a přítomnou metodičkou. Fotografie z akce se umísťují na web knihovny nebo na stránky obce.

Metodičky provádí **každoročně aktualizaci údajů v Adresáři knihoven spravovaném NK ČR**, dále u všech webových stránek místních knihoven a na webu Knihovny KHM v sekci knihovny regionu. Metodické centrum průběžně informuje všechny knihovny o vývoji a novinkách ve vykazování statistických údajů. 1x ročně v rámci porady se metodičky specializují na statistické údaje.

7.3. Vzdělávání knihovníků, semináře, porady

I v roce 2020 metodičky pro knihovníky MK i MěK uspořádaly **výjezdní seminář**. Dne 16.9. 2020 knihovníci navštívili městskou knihovnu v Lounech. Ta patří mezi velmi inspirativní knihovny s množstvím služeb. Počet účastníků 36. Prezenční listina je uložena v archivu Knihovny KHM. Výjezdní semináře se konají každoročně a mají velkou oblibu mezi knihovníky. V rámci společně stráveného času si předávají vzájemně informace a plánují společné akce a výstavy výrobků.

V říjnu uspořádalo metodické centrum **v rámci Týdne knihoven** prohlídku litoměřické knihovny a možnost individuálního školení v on-line katalogu. O tuto službu mělo zájem celkem 9 místních

knihoven. Vzhledem k epidemiologické situaci nebylo možné uskutečnit více akcí. V budoucnu počítáme s možností online školení a porad.

Na jaře a na podzim se konají porady pro profesionální knihovny za účasti zástupkyně Knihovny KHM v Litoměřicích a metodiček. V rámci porad se řeší klíčové problémy, strategie při nákupu nového AKS, plnění standardů, statistické výsledky, projekty v rámci VISK aj. Mimo tyto porady se operativně řeší problematika emailem nebo telefonicky. V roce 2020 metodičky navštívily tři malé MěK (Úštěk, Budyně n/O, Terezín) za účasti jejich zástupců. V rámci návštěvy byl projednán přechod na nový AKS, finanční rozpočet na nákup knih, skladba titulů a nutnost odpisů. Zápis z výjezdů spolu s doporučením a následnou pomocí metodiček byl odeslán poštou k rukám zástupců měst. I nadále budou metodičky 1-2x ročně navštěvovat výše uvedené MěK. Těmto knihovnám jsou poskytovány stejné úkony jako MK.

Všechny knihovny jsou v průběhu roku informovány o možnosti účasti na jednotlivých kurzech, které pořádá SVK Ústí nad Labem.

7.4 Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce, správa, revize a aktualizace

I v roce 2020 pokračoval odběr periodik, cca 25 titulů (zahradá, vaření, ruční práce, časopisy pro děti a mládež). Pouze několik knihoven má předplatné časopisů, proto jsou periodika vítanou součástí výměnných souborů. Skladba periodik se každým rokem upravuje vzhledem k náročnosti a skladbě čtenářů na místních knihovnách. V roce 2020 byl nejvíce půjčovaným časopisem titul Epoque a pro děti Čtyřlístek. Starší čísla periodik, které mají delší vypovídací hodnotu (ruční práce) se neúbytkují, ale zůstávají ve skladbě regionálního fondu. Metodické centrum na příští rok provedlo předplatné časopisů tak, aby ušetřilo finanční rozpočet.

Do fondu jsou postupně zařazovány i stolní hry, mluvené slovo, elektronické tužky (Albi), leporela, mluvicí knihy a harlequinky. Pestrá skladba regionálního fondu umožňuje knihovníkům cílenější výběr.

Akvizici a katalogizaci nových titulů provádí metodičky osobně s využitím rabatů od distributorů (Euromedia, Albatros a nově Kosmas). Výběr titulů k nákupu se provádí ve spolupráci s knihovníky (píší si o konkrétní nákup), s přihlédnutím ke skladbě regionálního fondu a k současným trendům a společenským událostem. Tedy kvalitu a pestrost regionálního fondu ovlivňují sami knihovníci na základě požadavků svých čtenářů. Tím dochází k efektivní cirkulaci knih v obsluhovaných knihovnách.

V loňském roce bylo zakoupeno 2 305 svazků knih. Na nákup knih do výměnných souborů byly opět použity i peníze od obecních úřadů. Finance ve výši 5,-Kč na obyvatele jsou vybírány na základě Smlouvy o poskytování odborných knihovnických služeb z roku 2014 (v roce 2018 upraveno Dodatkem) mezi Knihovnou KHM a příslušnými obecními úřady. Smlouvy podepsalo 67 obcí pro 76 knihoven, smlouvu nově podepsal i OÚ Bechlín a tři nové knihovny (Býčkovice, Drahozub, Trnovany). Celkem bylo vybráno v roce **2020 – 224 815,- Kč.**

Tvorba, distribuce a cirkulace knihovních fondů je pro základní knihovny nejatraktivnější službou a z hlediska uživatelů i nejžádanější. Mnohé knihovny mají velmi zastaralý fond, zřizovatelé jej neaktualizují, takže ve většině knihoven jsou výpůjčky realizovány právě z knih z výměnných souborů.

Výměnné soubory většinou připravují a distribuují pracovníci Knihovny K. H. Máchy v pravidelných třítydenních rozvozech. Existují 4 skupiny knihoven (podle lokality), takže při cirkulaci každá MK obdrží minimálně 4x ročně novinky. V roce 2020 bylo připraveno a rozvezeno **356 souborů s 32 846** knihovními jednotkami v hodnotě **4 340 834,- Kč**. Z čísel vyplývá, že každá knihovna dostane za rok v průměru 90 knih.

Výměnné soubory využívá 77 místních knihoven, MK Bechlín nemá o soubory zájem – poměrně velký nákup do vlastního fondu, přičemž výměnné soubory pro pobočku MěK v Úštěku (Starý Týn) jsou ve statistice vykazovány u MěK Úštěk.

Stále více knihovnic využívá objednávky knih, AKS KOHA podporuje i rezervaci knih od koncových uživatelů - čtenářů místních knihoven.

Metodičky se každoročně věnují ochraně fondu ve výměnných souborech, v průběhu roku bylo **přeznačeno a přebaleno cca 800 knih**, byly doplněny chybějící knižní lístky. Nově se celý regionální fond viditelně hřbetně označil červeným proužkem. Označení slouží k lepší orientaci knihovníků, kteří nám pak nevracejí své knihy spolu s knihami z regionálního fondu.

Výměnné soubory jsou převáženy v pevných taškách s označením a výpisem všech půjčených titulů.

Při práci s regionálním fondem se metodičky zaměřují především na aktuálnost a oblíbenost svazků. Každým rokem se odepisují nečtené, zastaralé nebo poškozené tituly z fondu. Odepsané knihy jsou dále postoupeny místním knihovnám do jejich stálého fondu. Potřeba obměny fondu je patrná při každoročních revizích, které provádějí metodičky. Na základě provedených revizí a počtu v nich vyřazených knih se právě tyto odepsané knihy z regionálního fondu přesouvají do potřebné knihovny. Zde najdou ještě další roky své uplatnění. Technicky i počítačově je pro přesun do jiné knihovny připraví metodičky. Označené knihy danou lokací (místní knihovnou) se i počítačově převedou do on-line katalogů dané knihovny. V roce 2020 bylo odepsáno 1 377. Mimo knihovny putovaly knihy i do sociálních a zdravotnických zařízení v kraji.

Metodičky pravidelně kontrolují vrácení svazků z výměnných souborů a urgují starší výpůjčky nebo dílové svazky. Urgence je vedená při metodických návštěvách nebo emailem.

7.5 Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Podle knihovního zákona č.257/2001 Sb., je povinna **každá knihovna s fondem do 1000 000 svazků provádět revizi knihovního fondu jednou za pět let**. Revize v automatizovaných knihovnách (24 MK) litoměřického okresu provádějí obvykle knihovnice samy, metodičky poskytují pouze poradenskou službu. V roce 2020 proběhly revize v 10 automatizovaných knihovnách s celkovým počtem 28 246 kj. Metodičky provedly revize v dalších 10 neautomatizovaných místních knihovnách s 16 332 kj. Celkem bylo tedy zrevidováno **44 578 kj**. Všechny knihovny a jejich

zřizovatelé obdrželi protokol o revizi se seznamem nenalezených svazků. Posléze byly knihy automaticky zúbytkovány.

V rámci revizí prováděných metodičkami probíhá obsahová prověrka fondu. Metodičky navrhují nečtené, více jak 10 let staré a obsahově zastaralé knihy k odpisu. Můžeme pak sledovat zúžení KF na malých obcích, přičemž hodnota se neztrácí. V tomto bodě pak metodičky přímo a konkrétně apelují na představitele obcí o uvolnění finanční dotace na nákup nových knih. Preferuje se tzv. Zlatý fond a povinná četba. V rámci revizí se důsledně dbá na správné řazení fondu, viditelné a jednotné hřbetní značení a stav fólie. Knihy, které neodpovídají správnému technickému stavu se opětovně zpracují.

Revize KF se v roce 2020 u automatizovaných knihoven nově v AKS Koha. Zaškolení pracovníků automatizovaných knihoven do modulu revize bylo provedeno osobně nebo telefonicky. Protokoly o provedených revizích jsou uloženy v deskách konkrétních knihoven a na příslušných obecních nebo městských úřadech.

Revizi v roce 2020 také proběhla v MěK Libochovice a Budyni nad Ohří.

O revizích prováděných v daný rok informují metodičky knihovníky již na podzim předchozího roku (vedena evidence revizí).

7.6 Nákup a zpracování knihovních fondů pořízených z prostředků provozovatele knihovny (obce, města) a jejich distribuce

Pracovnice Knihovny K. H. Máchy zajišťuje nákup pro 3 městské knihovny – Terezín (rozpočet 50 000), Budyni nad Ohří (30 000,- Kč) a Úštěk (70 000,-). V roce 2020 bylo za tyto prostředky nakoupeno 892 knihovních jednotek. Ty byly také zpracovány. Pro MěK Úštěk bylo nakoupeno 434 k. j., pro MěK Terezín 279 a pro MěK Budyně nad Ohří 179 kj. Výběr titulů se děje ve spolupráci s knihovnicemi a na základě požadavků jejich čtenářů. V roce 2020 metodičky spolu s akvizitérkou Knihovny K.H.Máchy osobně apelovaly na zástupce těchto měst k navýšení finančních prostředků na nákup knih dle standardů. To se povedlo u MěK Úštěk, kde byl rozpočet zvýšen o 20 000,-Kč.

Místní neautomatizované knihovny, jejichž zřizovatel financuje nákup knih do vlastního fondu, (20 knihoven ze 76 = 28%) si nakupují samy a knihy pouze zasílají na knihovnické zpracování do KKHM. Zasílají ke zpracování i knihy, které získají darem od čtenářů. Metodičky zpracovaly 1 002 knih pro 20 neautomatizovaných MK. 20 automatizovaných knihoven, které si sami nakupují si zpracovávají svazky samostatně. Tak bylo vloženo 1 006 kj. Metodické oddělení zpracovalo celkem 892 kj. 3 městským knihovnám a 1 002 kj. 20 neautomatizovaným místním knihovnám. Takto bylo **tedy zpracováno 1894 titulů pro 23 místních knihoven.**

Celkově nakupují nové svazky (i dary) 40 místních knihoven, hovoříme tak o nadpoloviční většině u všech obsluhovaných základních knihoven v rámci regionu. **Tento trend aktualizace původních KF je stálý, přičemž ostatní nenakupující místní knihovny využívají efektivní výhody výměnných souborů.**

7.7 Podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit

V rámci metodických návštěv se pracovnice regionální správy zaměřují na **podporu čtenářské gramotnosti vzhledem k rozložení čtenářské obce**. Navrhují doporučení a způsoby práce s dětmi ve spolupráci s dětským oddělením Knihovny KHM v Litoměřicích. Knihovny, kde se děti zapojují do **celookresních soutěží a her** vyhlašovaných dětským oddělením při Knihovně KHM. Velký důraz se klade na spolupráci s organizacemi přímo v obci (ZŠ, MŠ, zájmové kroužky, místní spolky, regionální svazy, osobnosti, obecní úřad). Knihovny jsou často jediným kulturním centrem v obci, proto jejich komunitní role je velmi důležitá. To můžeme sledovat i ve statistických výkazech v počtu návštěvníků kulturních akcí (konečné číslo za rok 2020 není ještě známo, v roce 2019 se uskutečnilo 268 akcí, které navštívilo 5 698 návštěvníků). **Počet návštěvníků i akcí každoročně stoupá**, mezi obyvateli menších obcí jsou právě besedy, výstavy, zájmové kroužky a setkávání velmi srdečnou záležitostí. Rok 2020 bude v tomto směru pravděpodobně specifický, protože knihovny byly téměř 5 měsíců zcela uzavřené.

I jednotlivé knihovnice se nadále vzdělávají – např. Vědomice – kurz pohybových aktivit, Mšené Lázně – počítačové kurzy, Prackovice nad Labem – keramické kurzy, Hrobce – logopedické vzdělání aj. Jednotlivá profilace knihovnic vede k založení různorodých komunitních aktivit.

Pokud v knihovně není ani jedna z uvedených aktivit, pak se stále více knihoven zapojuje do akcí pořádaných obcí (Dětský den, karneval, Zpívání koled, Halloween) nebo celorepublikových akcí (Noc s Andersenem, Knížka pro prvňáčka).

Knihovníci jsou pravidelně informováni o vzdělávacích i kulturních akcích SVKUL, KKHM i jednotlivých akcích v obcích. Informace přeposílají metodičky ve skupinovém mailu pro knihovníky i pro zřizovatele. Samotní knihovníci svými akcemi podněcují okolní knihovny k různorodějším akcím. Velmi populární je v posledních letech zřízení knihobudek, o které pečují knihovnice.

Metodičky v průběhu roku propagují metodické centrum v Novinách KHM (čtvrtletník)– vydaných litoměřickou knihovnou a na webových stránkách Knihovny K. H. Máchy v Litoměřicích – pro knihovny. Také pomáhají psát konkrétní články o knihovnách do jednotlivých obcí, vytvářejí plakáty na akce, editují webové stránky s novinkami a doporučují další možnou propagaci. **Knihovníci využívají služeb dobrovolníků z řad svých čtenářů.**

7.8 Servis automatizovaného knihovního systému využívaného pro výkon regionálních funkcí

Pověřená Knihovna KHM v Litoměřicích pracuje v AKS Koha. Do systému byly od roku 2018 postupně převedeny i všechny automatizované místní knihovny (24) a v roce 2020 nově i MěK v Budyni nad Ohří. V roce 2021 se plánuje převod MěK Úštěk a Terezín. Všechny převedené knihovny mají servis AKS bezplatný, je placen paušálně z rozpočtu dotace (za rok 2020- 29 040,-Kč). Pro samotné knihovny je provoz zcela zdarma stejně jako údržba a aktualizace. Výhodou AKS Koha je práce v prostředí internetu, tedy přistupovat k programu mohou jak knihovníci, tak uživatelé i z pohodlí domova. Metodičky se přepnutím na danou knihovnu ihned orientují v jejich činnostech

a mohou zasáhnout pokud nastane problém. Styčný IT pracovník pro MK je zaměstnanec Knihovny KHM, pro internější dotazy je pracovník firmy R-Bit Technology s.r.o.

V průběhu roku metodičky seznamují knihovníky s novinkami v systému, v rámci metodických návštěv proškolují ve vyhledávání v on-line katalogu a konkrétně se zaměřují na dílčí nedostatky.

Počet zásahů v rámci servisu automatizovaného knihovního systému je 152 pro 25 automatizovaných knihoven.

Kvantitativní výstupy projektu:

Dotace na zajištění výkonu regionálních funkcí, kterou Příspěvková organizace Knihovna K. H. Máchy v Litoměřicích obdržela od Ústeckého kraje, je určena pro výkon RF pro 7 městských a 76 místních knihoven litoměřického regionu.

V roce 2020 bylo zrealizováno 69 metodických návštěv v místních knihovnách + jedné pobočce, 3 konzultací v MěK a 12 konzultací v Knihovně K. H. Máchy. Dalších 55 konzultací bylo uskutečněno emailem a telefonicky. Tyto konzultace se vztahovaly především na technický provoz systému.

Statistické údaje o knihovnické činnosti byly získány ze všech MK a ekonomické ukazatele od jejich zřizovatelů. Byly zpracovány sumáře pro všech 76 místních a 7 městských knihoven, zapsány písemně i elektronicky do statistik NIPOS (+ 1 pobočka Starý Týn pro MěK Úštěk). Výstupem jsou dále Metodický list a prezentace na webových stránkách KKHM.

Vzdělávacích akcí pro neprofesionální knihovníky (1x seminář, 1x školení KOHA) se zúčastnilo 38 knihoven 45 účastníků, jedná se o 2 akce, 16 hodin.

Porady pro městské knihovny – 2x ročně – pro 7 MěK, zajišťuje zástupkyně KKHM (statistiky, nové AKS apod.)

Revize fondu byla provedena v 20 místních knihovnách, (10 automatizovaných, 10 neautomatizovaných), celkem bylo zrevidováno 44 578 knihovních jednotek.

Stav **knihovního fondu výměnných souborů** k 31. 12. 2020 je 22 761 kj., počet nakoupených knihovních jednotek je 1 450 sv. z dotace na RF a 855 sv. z příspěvků OÚ, celkem 2 305.

Oblast **cirkulace výměnných souborů** – pro 77 MK + 1 pobočka Starý Týn bylo připraveno a rozvezeno 356 souborů s 32 846 kj. (jeden soubor obsahuje v průměru 90 kj.)

Pro 3 malé městské knihovny (Terezín, Budyně nad Ohří, Úštěk) bylo nakoupeno **a zpracováno 892 knihovních jednotek v celkové hodnotě 150 000,- Kč.**

Pro místní knihovny bylo **zpracováno 1 002 knihovních jednotek** – převážně dary čtenářů.

Přínos projektu pro cílové skupiny:

Finanční prostředky na regionální funkce slouží široké základně čtenářů knihoven litoměřického regionu. V roce 2019 (výsledky za rok 2020 ještě nejsou známé) navštívilo místní

knihovny 40 932 uživatelů, kteří využili knihovnického služby – ať už absenční či prezenční výpůjčky knih a periodik, přístup k internetu nebo kulturně-výchovné akce.

Regionální služby zajišťují dostupnost veřejných knihovnických a informačních služeb ve všech místech regionu, garantují kvalitní metodickou péči, přístup k široké nabídce nových titulů knih a periodik, dodržování knihovnických standardů, kontinuitu a odbornost knihovnických činností, dodržování zákonů a metodických pokynů a zvyšování kvality služeb místních knihoven.

Metodičky jsou nápomocné neprofesionálním knihovníkům nejen v oblasti přímých knihovnických služeb, ale i v dalších oblastech – změny na webových stránkách knihoven, zajištění setkání a školení knihovníků, pomoc při propagaci knihoven, doplňování zastaralých fondů odpisy z výměnných fondů.

Ve výkonu regionálních funkcí nelze jednoznačně definovat cílovou skupina – místní knihovna je komunitním centrem obce, naplňuje potřeby čtenářů, uživatelů internetu i návštěvníků kulturně-výchovných akcí. Knihovny navštěvují děti i dospělí, silnou čtenářskou obec místních knihoven tvoří senioři, v některých knihovnách se sdružují matky s dětmi. Knihovnice nezřídka rozšiřují výpůjční činnost pro děti o výtvarné a rukodělné tvoření. Knihovny jsou tedy důležité pro všechny občany obce.

Celkové zhodnocení projektu:

Knihovna K. H. Máchy v Litoměřicích je metodickým centrem pro knihovny regionu již od roku 1957, hovoříme tedy o více než šedesátileté tradici, kdy bylo do knihovnické činnosti vloženo množství lidských zdrojů, financí, času a byl vybudován plně funkční systém, který efektivně naplňuje čtenářské potřeby uživatelů místních knihoven i celých obcí.

Pracovnice regionální správy pomáhají v obsluhovaných knihovnách s knihovnickými činnostmi, zajišťují nákup a zpracování jejich vlastních fondů i nákup, zpracování a cirkulaci dokumentů výměnných souborů pro místní knihovny. Podílejí se na zaškolování nových knihovníků, na smlouvách s obecními úřady, na evidenci knihoven na MKČR. Vzhledem ke vzdálenostem mezi knihovnami je spolupráce s knihovníky individuální, osobní a tím naprosto konkrétní.

Knihovnice v průběhu roku zodpovídají dotazy, ať ústní či písemné, reagují na záměny, informují o nových trendech v oblasti knihovnictví, zprostředkovávají informace o knihovnických a kulturních akcích. Výkon regionálních funkcí je z obecného i finančního hlediska velmi efektivní projekt, který umožňuje dlouhodobou, systematickou, kontinuální knihovnickou práci, jež uspokojuje informační, vzdělávací i volnočasové potřeby občanů litoměřického regionu.

Obzvláště v roce 2020 jsme mohli pozorovat výbornou spolupráci mezi knihovnami, výměnu názorů, praktik a postupů v čase uzavření knihoven. Velká většina knihoven věnovala tento čas obsahové prověrce fondu, inovaci prostředí, on-line výukou v knihovnických kurzech a propagací knihovny na sociálních sítích. Knihovny i přes veškeré překážky plnily svojí funkci.

8. Ekonomické ukazatele

1. Příspěvky na činnost

	(v Kč)
Příspěvek na činnost od zřizovatele na r. 2020	7.751.334,23
Navýšení v rámci regionálních funkcí	1.860.000
Ostatní granty + dotace (ÚP)	117.890
Celkem příspěvek	9.729.224,23
index oproti roku 2019	+ 442.271,23
Příspěvky získané vlastní činností	848.073,09
index oproti roku 2019	- 483.430,91
K dispozici na rok 2020 celkem	10.577.297,32
Náklady celkem	10.528.319,32
index oproti roku 2019	- 35.612,68
Hospodářský výsledek	48.978
index oproti roku 2019	- 5.547

2. Zůstatky fondů k 31. 12. 2020

	(v Kč)
Fond odměn	174.858,22
Fond rezervní	262.117,38
Fond investiční	612.808,77
Fond kulturních a sociálních potřeb	137.124,82
Suma	1.186.909,19

3. Prostředky získané vlastní činností organizace

(zaokrouhлено na celé koruny)

Poplatky za půjčovní periodik	9.415
Registrační poplatky uživatelů služeb	271.251
Náhrady za ztráty knih a periodik	1.332
Regresní poplatky (upomínky)	36.655
Regresní poplatky – hudební oddělení	7.160
Příjmy z pronájmu	37.100
Kopírování, tisk	9.403
Dotace obcí (na knihy)	150.000
Tržby z prodeje zboží	10.968
Ostatní příjmy – MVS, ztráty průkazek, rezervace	7.205
Příspěvky obcí pro region	224.815
Čerpání fondů	23.876
Ostatní příjmy-výnosy ze služeb + úroky	52.658
Účastnické poplatky, besedy	6.235
Suma	848.073

4. Spotřeba materiálu

(v Kč)

Celkem	1.435.243
index oproti roku 2019	- 176.563
Z toho:	
Knihy	1.068.696
index oproti roku 2019	- 189.110
Periodika	124.098
index oproti roku 2019	- 40.926
Zvukové nosiče – HO	41.585
index oproti roku 2019	+ 20.389
Potřeby pro VT	3.183
Ostatní materiál	197.681
Index oproti roku 2019	+ 32.733

5. Spotřeba energií, pohonných hmot a vody

(v Kč)

Pohonné hmoty – benzín	12.793
index oproti roku 2019	- 2.245
Topný plyn	102.814
index oproti roku 2019	+2.505
Elektrická energie	269.453
index oproti roku 2019	+ 58.066
Spotřeba vody	21.716
index oproti roku 2019	- 2.032
Teplo – deposit Máchovy schody	20.351
index oproti roku 2019	- 8.449
Celkem	427.127

6. Cestovné

(v Kč)

Cestovné	1.629
index oproti roku 2019	- 4.888

7. Opravy a údržba

(v Kč)

Opravy a údržba	47.855
index oproti roku 2019	- 127.125

8. Náklady na reprezentaci

(v Kč)

Náklady na reprezentaci (včetně spoluúčastí z dotací)	4.168
index oproti roku 2019	- 7.396

9. Služby

(v Kč)

Telefony, mobily	50.149
index oproti roku 2019	+ 15.008
Nájemné, parkoviště, besedy, bankovní poplatky, odvoz odpadů, doprava, revize, poplatky z kopií, lektorné, servis Koha, spoluúčast dotací, propagace, tech. zajištění akcí	249.306
index oproti roku 2019	-26.557
Služby VT, připojení internetu	158.345
index oproti roku 2019	- 4.311
Licence programů	0
index oproti roku 2019	-27.948
Ostatní služby (revize, BOZP, poštovné, účetnictví, pronájem garáže, kopírky, Úklid, servis auta)	665.557
index oproti roku 2019	- 152.884
Celkem	1.123.357

10. Zákonné pojištění odpovědnosti orga.za škodu při PÚ a nemoci z povolání

(v Kč)

Základní pojištění odpovědnosti	28.328
--	---------------

11. Odpisy hmotného majetku

(v Kč)

Odpisy hmotného majetku	143.313
--------------------------------	----------------

12. Mzdové prostředky

(v Kč)

Mzdy	4.994.747
index oproti roku 2019	+ 319.698
Fond odměn	15.000
OON	243.778
index oproti roku 2019	- 2.697
Celkem	5.244.525

13. Sociální a zdravotní náklady

(v Kč)

Sociální a zdravotní náklady organizace	1.725.035
index oproti roku 2019	+ 131.538

14. Zákonné soc. náklady

(v Kč)

Odvod do FKSP	100.193
index oproti roku 2019	+ 6.692
Příspěvek na stravování	70.450
index oproti roku 2019	- 2.200
Preventivní prohlídky	450
Školení	1.000

16. Nákup drobného majetku

(v Kč)

Nákup dlouhodobého majetku	129.670
index oproti roku 2019	- 6.856

17. Ostatní náklady

(v Kč)

Pojištění budovy a vozu, expediční náklady, ostatní náklady z činnosti	58.769
Hospodářský výsledek za rok 2020	+ 48.978

Příspěvková organizace Knihovna Karla Hynka Máchy v Litoměřicích

Mírové nám. 26

412 01 Litoměřice

Č. j.: 2/2021

Dne: 1. 3. 2021